

ԺՈՂՈՎՈՒՐԴՆԵՐԻ ԽԱՂԱՂՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՐ ՀԱՄԱԾԽԱՐՀԱՅԻՆ ՊԱՌԼԱՄԵՆՏԻ ՆԻՍԱԸ ՍՈՖԻԱՅՈՒՄ

Սեպտեմբերի 23—27 օրերին Սոֆիայում, «Ունիվերսիտետ» սրահում, գումարվում է Ժողովուրդների խաղաղության համար համաշխարհային պատվամենտի միտքը, որին մասնակցել են կրոնական, քաղաքական, մշակութային, տնտեսական կազմակերպությունների 2280 պատգամավորներ 134 երկրներից և 100 միջազգային կազմակերպություններից:

Սույն ժողովին ներկա են եղել Բուլղարիայի Ժողովրդական Հանրապետության Պետական խորհրդի նախագահ Տոդոր Ժիվկովը և Խաղաղության Համաշխարհային Խորհրդի նախագահ Ռոմեշ Չանդրան՝ Հնդկաստանից:

Հանուն Ամենայն Հայոց Հայրապետի և Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի ժողովին մասնակցել է նաև Ռումինիայի և Բուլղարիայի հայոց միացյալ թեմերի առաջնորդ Ս. Տիրայր արքեպ. Մարտիրոսյանը:

Ժողովի հիմնական նպատակն է եղել այս օրերին միջազգային կյանքի մեջ ծագած բարդությունների հարթումը:

Ժողովի՝ խաղաղության ի նպաստ կատարվող աշխատանքներին մասնավոր հաջողություն են մաղթել ՍՍՀՄ Գերագույն սովետի նախագահության նախագահ Լ. Ի. Բրեժնևը, ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղար Կուրդ Վալդհայմը, ինչպես նաև կրոնական ու պետական բարձրաստիճան ներկայացուցիչներ:

Ժողովի օրակարգի վրա եղել են խաղաղության պաշտպանության ի նպաստ մի շարք հարցեր, ինչպես նաև «կրոնական հաստատությունների դերն ու պատասխանատվությունները խաղաղության պայքարի մեջ»:

Ժողովի ընթացքում Ս. Տիրայր արքեպ. Մարտիրոսյանը ևս, հանուն Հայոց Հայրապետ Նորին Սուրբ Օծնություն Ս. Տ. Վազգեն Ա. կաթողիկոսի, հանդես է գալիս հետևյալ ողջույնի խոսքով.

«Կապականիմ Եկեղեցիի մը, որը թեև փոքր իր հավատացյալներու թվով և սակայն մեկն է հնագույններեն քրիստոնյա Եկեղեցիներու ընտանիքին մեջ և իր դարավոր գոյության ընթացքին եղած է սյունը նույնպես փոքր ժողովուրդի մը, որ իր դարավոր փոթորկալից և աղետներով լեցուն իր կյանքի ընթացքին ուրիշ բան բաղձաժած չէ, բայց եթե խաղաղություն, աշխատանք և բարգավաճում՝ խաղաղության պայմաններու մեջ:

Այդ պատճառով է, որ Հայ Եկեղեցին իր աղոթքներուն և շարականներուն մեջ միշտ ոգեկոչած է խաղաղությունը:

Անձնապես ես կներկայացնեմ հոգևոր համայնք մը, որ դարեր ի վեր կապրի բուլղար ժողովուրդի հյուրընկալ ծոցին մեջ, ուր ապաստան եկած է գտնել փախչելով հուրեն ու սուրեն, աղետներեն և դժբախտություններեն, ընտրելու համար խաղաղ կյանք մը:

Ատոր համար է, որ խաղաղության կատարող գոր ունի հայ ժողովուրդը, մեկն է ամենեն անկեղծներեն, որ երբևիցե կրնա բխիլ քրիստոնյա համայնքի մը բերնեն:

Քրիստոնյա Եկեղեցին իր գոյությամբ և առաքելությամբ իսկ մեծագույն ուսման է եղեմ խաղաղության դատին իր կյանքի բոլոր դարերու ընթացքին:

Քրիստոնյա Եկեղեցին որդեգրելով բոլոր այն պատգամները, որոնք մարգարեներեն կուգային ի պաշտպանություն ժողովուրդ-

ներու խաղաղության, ինքն իսկ առաջին օրեն մղիչ և տարածիչ հանդիսացավ խաղաղության սուրբ դատին և ուրիշ խոսք չգտավ ավետելու համար Մեսիային գալուստը, բայց եթե հռչակելով «չերկիր խաղաղություն և ի մարդիկ հաճություն»:

Ավետարանը ուրիշ բան չէ, բայց հորդատաւ աղբյուրը այս մեծ սկզբունքի քարոզին: Սկզբունք, որը ոչ միայն պիտի ավետարաներ մեր Փրկիչը, այլև պիտի գայն տարածեին առաքյալները համայն ծագւ աշխարհի:

Խաղաղության այս նշանաբանն է, որ պիտի շարունակեր արձագանք գտնել Եկեղեցւոյ ու հայրերու պատգամներու մեջ, ինչպէս նաև Հայ Եկեղեցւոյ ու հայրերու մեզ թողած հոգևոր ժառանգության մեջ:

Քրիստոնյա բոլոր Եկեղեցիները կհաւատան, թե անհնար է, որ կարենա զարգանալ մարդկային քաղաքակրթությունը, եթե մարդոց մեջ եղբայրությունը չտիրէ, եթե բոլոր ժողովուրդները իրարու վրա չնային իբրև Աստուծո ստեղծած միևնույն զավակներուն և եթե այդ եղբայրությունը չամրապնդուի տնականապէս և վերջնականապէս: Այդ ամրապնդումը անկարելի է, որ իրականանա, քանի աշխարհի վրա խոփին տեղ կտիրեն սուրը և ժողովուրդներու գործակցության նվիրական սկզբունքներուն տեղ կխոսին թնդանդանները, ամլության մատնելով ստեղծագործական ամեն ճիգ և գայն իրականացնելու ամեն թափ:

Իմ համեստ ձայնս միացնելով խաղաղաւեր ժողովուրդներու հոգիներ թխող այս ընդհանուր պոռթկումին, ուրիշ եզրակացություն չի մնար քաղել, բայց եթե համաշխարհային գործակցություն մը՝ խաղաղության դատին համար, որովհետև ամեն օր, որ կանցնի ժողովուրդներու ջիղերը պրկած, այնքան կհետացնէ երազված մեծ օրը, երբ մարդիկ պիտի կարենան համախումբ աղա-

ղակել այս անգամ շատ ավելի իրավամբ «չերկիր խաղաղություն և ի մարդիկ հաճություն»:

Ժողովի ընթացքում բուլղար օրթոդոքս Եկեղեցու Նորին Սրբություն Մաքսիմ Պատրիարքը, որպէս Ժողովուրդների խաղաղության համար համաշխարհային պատլամենտի փոխնախագահ, ի պատիվ ժողովականների, հոգևոր համերգ է կազմակերպել Սոփիայի Ալեքսանդր Նևսկի Մայր տաճարում և ապա՝ մեծ ընդունելություն «Բուլղարիա» հյուրանոցում:

Սեպտեմբերի 27-ին ժողովը ավարտում է իր աշխատանքները:

Ժողովից հետո, հանուն Բուլղարիայի ժողովրդական Հանրապետության, Պետական խորհրդի նախագահ Տոդոր Ժիվկովը Բոյանայի պետական ապարանքում, ի պատիվ ժողովի պատգամավորների, մեծ ընդունելություն է կազմակերպում:

Սեպտեմբերի 28-ին, կիրակի օրը, Ս. Վարազա Խաչի տոնին, Տ. Տիրայր արքեպիսկոպոսը Սոփիայի հայոց Ս. Աստվածածին եկեղեցում նախագահում է Վեհափառ Հայրապետի գահակալության 25-րդ տարեդարձին նվիրված հոբելյանական հանդիսությունը և իր ոգեշունչ քարոզի մեջ վեր է հանում Հայոց Հայրապետի գահակալության 25 տարիների եկեղեցաշեն, հայրենանվեր ու խաղաղասիրական գործունեությունը՝ արևոտ օրեր բարեմաղթելով Հայոց Հայրապետին, որ Նա երկար, երկար տարիներ Լուսավորչի Աթոռը է՛լ ավելի փառավորի նորանոր հաջողություններով և նվաճումներով՝ հանսասանություն Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի, ի պայծառություն Հայաստանյայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցու, ի բարօրություն հայրենյաց և ի մխիթարություն հայ ժողովրդի, որ ի հայրենիս և ի ափյուռս աշխարհի:

